

KS. ADAMSKI IGNACY (1877-1942)

Urodził się w Poznaniu 5 lipca 1877 roku. Był synem mieszczanina, Marcina, i Zuzanny z Lutyńskich. Nauki pobierał w poznańskich szkołach. Maturę zdał 15 marca 1898 roku w Gimnazjum św. Marii Magdaleny. Studia seminaryjne odbywał w latach 1898-1901 w Poznaniu i Gnieźnie. Świecenia kapłańskie przyjął 15 grudnia 1901 roku w Gnieźnie. Pracę duszpasterską rozpoczął 21 grudnia 1901 roku na wikariacie w Rogoźnie, skąd przeniesiono go na dwa kolejne zastępstwa, 1 maja 1902 roku do Mosiny jako wikariusza substytuta, a 1 września 1902 roku do Nowego Kramska w tym samym charakterze.

Od 1 grudnia 1902 roku był wikariuszem w Wielkich Strzelcach, gdzie podjął współpracę społeczno-narodową z ośrodkiem gostyńskim. 19 kwietnia 1904 roku, wraz z proboszczem Janem Wlazło, uczestniczył w zebraniu protestacyjnym Polaków w Gostyniu przeciw ogłoszonej wówczas noweli do ustawy osiedleńczej. W latach 1904-1906 był członkiem organizacji narodowo-demokratycznej „Straż” (wykreślony 5 stycznia 1907 roku).

Samodzielną działalność duszpasterską rozpoczął 15 kwietnia 1905 roku jako administrator parafii Grabowo i Nowawieś (dekanat miłosławski). Pragnął jednak być bliżej Poznania i dlatego 1 października 1905 roku objął administrację parafii w Rogalinku. Jako proboszcz rogaliński wygłosił w 1908 roku referat o wyborach na wiecu przedwyborczym w Mosinie.

Obok pracy duszpasterskiej i społecznej zajmował się pisaniem artykułów i rozpraw. Pierwszą z nich poświęcił zagadnieniu religii i moralności. W roku 1905 współpracował jako krytyk literacki z „Dziennikiem Poznańskim”. W 1909 roku objął redakcję „Nowej Biblioteki Kaznodziejskiej” po księdzu dziekanie Kazimierzu Michalskim z Łodzi. Zachował praktyczny profil tego czasopisma, wprowadzając jednocześnie większą ilość kazań odpustowych o świętych patronach kościołów. Jak sam to podkreślał, zamierzał przez to dostarczyć nowoczesne żywoty świętych ludowi, który stale jeszcze za mało czyta, ale chętnie słucha historycznych opowiadań o życiu świętych, zwłaszcza patronów polskich.

Po ks. Michalskim został też mianowany 1 października 1910 roku proboszczem Łodzi koło Stęszewa, a 8 października 1934 roku obdarzony urzędem dziekana stęszewskiego. W Łodzi rozwinął działalność oświatową, wybudował dużą salę parafialną ze sceną, gdzie wielokrotnie organizował przedstawienia teatralne i odczyty z przezroczami. Policja pruska zarzucała mu, że pod płaszczykiem popierania oświaty ludowej uprawia agitację polityczną. Szczególnie zajmował się sprawami robotniczymi. W parafii łódzkiej założył 3 listopada 1912 roku Katolickie Towarzystwo Robotników Polskich. Na zebranie organizacyjne licznie przybyli robotnicy z całej parafii, a po wysłuchaniu jego referatu do związku zapisało się 83 obecnych. Proboszcza wybrano patronem organizacji. W 1913 roku został członkiem zwyczajnym wydziału historyczno-literackiego Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Działał w Towarzystwie Kolonii Wakacyjnych i Stacji Sanitarnych „Stella” w Poznaniu. Był także członkiem Komitetu Towarzystwa Czytelni Ludowych na powiat poznański-zachodni (1918). Podczas powstania wielkopolskiego wszedł w skład Powiatowej Rady Ludowej okręgu Poznań-Zachód

Od 1926 roku pełnił obowiązki inspektora nauki religii w szkołach powszechnych powiatu poznańskiego. W celach dewocyjnych i duszpastersko-naukowych odbywał podróże zagraniczne, w 1909 roku i 1912 roku do Włoch, a w 1929 roku do Ziemi Świętej jako uczestnik I Pielgrzymki Narodowej. Swą wiedzą teologiczną, zwłaszcza pastoralną służył księżom w Związku Kapłanów „Unitas”, wygłaszając referaty na zebraniach jego poznańskiego oddziału, na kursie duszpasterskim dla duchowieństwa w 1927 roku i na plenarnym zebraniu „Unitas” w 1930 roku.

Na początku okupacji udało mu się uniknąć aresztowania i wyjechać do Generalnego Gubernatorstwa. Zamieszkał w Warszawie i tam zmarł 6 kwietnia 1942 roku.

M. Banaszak, *Adamski Ignacy (1877-1942)*, [w:] *Księża społecznicy w Wielkopolsce. Słownik biograficzny*, t. I (A-H), Gniezno 1992, s. 22-23.